

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Стефан Кирилов Алтъков

на

дисертационен труд на

Константин Петков Костов, докторант в Катедра Живопис на
Националната художествена академия

На тема

Експресивност и експресионизъм.

Анализ на причинно-следствените връзки и експресивния художествен език в традицията на европейската живопис и обособяването му в художествен стил от началото и втората половина на XX век.

Научен ръководител

Чл.-кор. Проф. Андрей Леон Даниел

Представеният ми за рецензиране дисертационен труд си поставя амбициозната цел според думите на нейния автор “да разгледа обстойно проявленията на експресивния художествен изказ в традицията на европейската живопис и обстоятелствата около сформирването на стил, разпознаваем с това, че прибегва основно до метода на експресивност в контекста на социално-политическите събития от началото на XX век”.

Дисертацията съдържа 187 страници и е структуриран в увод, четири глави, заключение, приложения, включващи библиографска справка за художници експресионисти и илюстрации, списък на използваната литература, състоящ се от 135 заглавия на български език, 65 заглавия на други езици, включително интернет сайтове и каталози.

Авторефератът отразява вярно съдържанието на изследването. Докторантът има и необходимите две публикации, свързани с темата на дисертацията.

Преди да пристъпя към анализ на отделните части трябва да подчертая сполучливия избор на темата, което предоставя възможност за едно задълбочено изследване на поставения проблем.

Бих искал тук да отбележа, че в лекциите си пред студентите СУ "Св. Кл. Охридски" запознавайки ги със стиловете, направленията и теченията в модерната живопис отделям голямо място на експресионизма и неговото влияние върху развитието на съвременната живопис, като акцентирам на приликите, но и на различията между експресивност /на български би могъл да се преведе- изразителност/, като специфичен художествен изказ и експресионизъм, като самостоятелен художествен стил.

Стирам се и на основните значения на Експресионизма, а именно: термин въведен от немския художествен критик Херварт Валден, издател на немското авангардно списание „Щурм“ /1910 - 1932/, за да характеризира цялото модерно изкуство, което се противопоставя на импресионизма; по- късно изкуството, в което формите се създават не от непосредствено наблюдаваната реалност, а от субективните реакции към нея; днес всяко изкуство, при което конвенционалните идеи за реализъм и пропорции, сякаш са преодолені от емоциите на художника, което води до деформации на формата и цвета.

Понататък ще се опитам, без да се впускам в лични разсъждения, обективно да анализирам отделните глави в дисертацията и да изведа нейните основни достойнства.

В **Увода** са формулирани обекта на изследването, основните цели и задачи, както и методите на изследване, като се обосновава необходимостта от използване на “комплексна метадология”.

Първа глава е посветена на изясняването на понятието художествен стил. Дадена е дефиниция и са разгледани конкретни аспекти на проявлението на стила, които ще бъдат използвани по-нататък в изследването, а именно: стилът като качество, стилът и индивидът, художествена воля и стил. Тук авторът навлиза в задълбочен анализ на етимологията, смисъла и значението на стила в изкуството в теоретико-естетически аспект.

